

**Висновок.** Плідна та якісна комунікація в медичному дискурсі вимагає від фахівців коректного використання англomовної термінології. Пошук незрозумілих аббревіатур потрібно здійснювати на офіційних сайтах або у спеціальних довідниках, які базуються на стандартизованих базах даних. При виникненні сумнівів чи запитань необхідно проконсультуватися з експертами у медицині і лінгвістиці. Тільки комплексний підхід до вирішення цього питання є запорукою якісного лікування та належної фармацевтичної опіки.

## **СИНДРОМ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ В ПРОФЕСІЇ ЛІКАРЯ**

Малюченко В.С.

Науковий керівник: доц. Сепетий Д.П.,

Кафедра суспільних дисциплін

Запорізький державний медичний університет

Синдром емоційного вигорання – емоційне виснаження, що зростає з часом. Це поняття було введено американським психіатром Гербертом Фрейденбергером в 1974 році.

Майже кожного дня працівник медичної сфери піддається стресу. Це й призводить до емоційного виснаження. На жаль, коли людина впадає в такий стан, то наслідки можуть бути досить поганими.

**Метою дослідження** є визначення причин, наслідків та способів боротьби з емоційним вигоранням. Джерелами інформації слугували книги: Амелії Нагоскій “Burnout: The Secret to Unlocking the Stress Cycle”, Хела Елрода “Магія ранку”, Садхгуру “Радість 24 x 7”, Барбари Сміт “Про що мріяти : Як зрозуміти, чого хочеш насправді, та як цього досягти”.

Причинами емоційного виснаження в професії лікаря може бути недостатня оплата праці, стресові ситуації під час роботи (суперечки з колегами, пацієнтами тощо), занадто висока бюрократизація, невпевненість у своїх діях, занадто високі навантаження, власна лінь та постійна відстрочка справ.

Симптомами емоційного вигорання є проблеми з пам'яттю, зниження уваги, менша продуктивність, постійна втома, роздратованість. Важливо уважно стежити за своїм психологічним та духовним станом для того, щоб виявити початок емоційного виснаження та вчасно йому запобігти. Коли є ризик емоційного вигорання можна використовувати деякі методи профілактики. Наприклад, ніколи не можна жертвувати відпусткою або відпочинком, не думати про роботу вдома, шукати плюси в своєму житті та намагатися насолоджуватися ним; якщо щось не виходить, то не треба боятися просити допомогу.

Якщо синдром емоційного вигорання все таки з'явився, то самостійно вийти з нього буде досить важко. Головне знайти мотивацію в собі на те, щоб вийти з цього стану. Найперше, що потрібно зробити, щоб позбутися емоційного виснаження – знизити навантаження. Потім вже необхідно позбутися занадто високого перфекціонізму, плануванням свого розпорядку дня, вводити щось нове в своє життя; займатися йогою, фізичними вправами, читанням книг, афірмаціями.

Отже, емоційне вигорання не є жартом, це є справжньою хворобою, яка може призвести до поганих наслідків, тому з цим синдромом потрібно боротися різними способами. Профілактикою від емоційного виснаження ми можемо зайнятися вже зараз, бо вона є досить корисною для всього організму.

## **ІНДИВІДУАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗДОРОВ'Я: НОВА ІДЕОЛОГЕМА МЕДИЦИНИ**

Маляр Т.О.

Науковий керівник: д.філос.н., проф. Утюж І.Г.

Кафедра суспільних дисциплін

Запорізький державний медичний університет

**Мета:** з'ясувати індивідуальну відповідальність кожного за власне здоров'я, розвиваючи вміння аналізувати знання, досвід про хвилюючі клінічні прояви хвороб, формувати ставлення до неї і знаходження виходу із ситуації, виховувати новий світогляд, який впливає на розвиток нової ери в сучасній медицині.

**Тема актуальна:** нове покоління, нові погляди, нові інформаційні можливості.

Кожна людина має природне невід'ємне і непорушне право на охорону здоров'я. Суспільство і держава відповідальні перед сучасним і майбутнім поколіннями за рівень здоров'я і

збереження генофонду народу України, забезпечують пріоритетність охорони здоров'я в діяльності держави, поліпшення умов праці, навчання, побуту і відпочинку населення, розв'язання екологічних проблем, вдосконалення медичної допомоги і запровадження здорового способу життя. Але кожна людина повинна мати свої погляди, переконання і цінності, що виражають сучасні інтереси її здоров'я.

Відбулась переоцінка цінностей, тобто ніхто нікому нічого не винен. Це значить, що про своє здоров'я кожен піклується сам: здоровий спосіб життя, дотримання гігієни, дієти, режиму і т.д, але з допомогою фахівців-медиків: вчасне вакцинування, корекція знань батьків про розвиток дитини, її психо-фізіологічний розвиток. У наш час батьки самі вирішують потрібно вакцинувати дитину з народження чи ні, але вони не мають такий багаж знань про наслідки, які очікують дитину, вони в першу чергу відповідають за життя їх неповнолітньої дитини, а потім вже лікарі. (Переважає більшість "медичних" злочинів сконцентровані у розділі II ККУ "Злочини проти життя і здоров'я особи).

Молоде покоління звикло до думки піклуватись про себе(в плані «загуглити»), а старшого віку – ні (хоча вони можуть знайти інформацію). Крім того, що лікарі лікують, в їхніх руках здоров'я і життя людини, вони не мають права на помилку. Але за здоров'я несуть відповідальність як лікар, так і пацієнт: пізно звернулись, не проходить медичний огляд, не виконує рекомендації лікування, інколи страх перед невідомим та міфи. Якщо пацієнт не несе відповідальності за своє здоров'я, то лікар несе кримінальну відповідальність. Нове покоління аналізує, критично ставиться до одного діагнозу і йде до 2-3х лікарів, знають права пацієнта, порушення законодавства медичних працівників та про розголошення лікарської таємниці.

Ідеологема в медицині має дві функції:

1. повідомляє про наслідки захворювання, спираючись на узагальнений досвід;
2. формує ставлення до дійсності.

Ідеологема завжди емоційно забарвлена і має символічний характер, що ріднить її з міфологемою. Ідеологеми послугують у сферах розваг, спорті, релігії, життєвому суспільстві, але не в медицині. Захворювання – це ворог, з ним повинні боротися двоє –лікар і пацієнт.

## ОСОБЛИВОСТІ ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ МЕДИЦИНИ

Мензелеєв А.С.

Науковий керівник: ст. викл. Соляненко О.Л.

Кафедра іноземних мов

Запорізький державний медичний університет

Сьогодення вимагає від спеціаліста будь-якої галузі вміння адаптуватися до умов існування та опановувати нові знання. Таку соціальну компетентність як складову професіоналізму неможливо сформувати без вивчення гуманітарних дисциплін. Випускники закладів вищої освіти МОЗ України не є винятком. А показником освіченості сучасного лікаря у суспільстві вважаються знання іноземної мови.

**Мета:** проаналізувати важливість гуманітарного розвитку майбутнього лікаря на прикладі вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

**Матеріалом дослідження** слугували результати анкетування студентів II та III курсів Запорізького державного медичного університету, які було проаналізовано за допомогою метода статистичної обробки даних.

**Отримані результати.** Позитивне ставлення до потреби знань медичної англійської продемонстрували 89% опитуваних. За вдосконалення знань з дисципліни шляхом збільшення кількості практичних годин висловився 21% респондентів. Здебільшого студенти (63,5%) наголошували на необхідності самоосвіти. Тому, як бачимо, необхідність вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням, є нагальною потребою майбутнього лікаря. По-перше, знання іноземної мови надають можливість брати участь в різноманітних програмах обміну, приймати участь в міжнародних конференціях. По-друге, пандемія, спричинена розповсюдженням COVID-19, призвела до необхідності спілкування вітчизняних медиків з іноземними колегами. Складна епідеміологічна ситуація в країні змушує аналізувати англомовну медичну документацію. По-третє, знання іноземної мови надає можливість українським лікарям працювати за кордоном, бути гідними конкурентами іноземним колегам.

**Висновок.** Спроможність медичної студентської спільноти відповідати на виклики сучасності залежить від ступеня засвоєння не тільки знань профільних предметів, але й від опанування цінностей гуманітарних дисциплін. Знання з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» є підґрунтям для всебічного особистого розвитку, сприяють росту професійної майстерності та зрілості, удосконаленню іншомовної комунікаційної компетентності.